

T.C.
ANKARA
11. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2510

KARAR NO : 2022/1698

DAVACI : YAPAROĞLU TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET
ANONİM ŞİRKETİ

VEKİLİ : AV. MÜCAHİT EKİNCİ -UETS[16204-02687-28767]

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI / ANKARA

VEKİLİ : AV. TÜREM ÇAYCI -UETS[35495-15945-49388]

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, İzmir merkez ve çevre ilçelerinde yer alan limanlara/limanlardan konteyner taşımacılığı yapan şirketler ile birlikte fiyat tespiti yapmak ve müşteri paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlali nedeniyle şirket hakkında Rekabet Kanunu'nun 16. maddesinin 3. fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca 2019 yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirin takdiren oranından hesaplanan 241.007,25 TL idari para ceza uygulanmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 04.03.2021 tarih ve 21-11/155-64 sayılı kararının; tüm ciro üzerinden cezalandırmanın dayanaksız ve gerekçesiz olduğu, fiyat tespitinin sektör gereği mümkün olmadığı, masumiyet karinesine aykırılık teşkil ettiği, eksik inceleme neticesinde verildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacı şirketin iddialarının hukuki dayanaktan yoksun olduğu, soruşturma raporu kapsamında yapılan incelemeler neticesinde İzmir merkez ve çevre ilçelerinde yer alan limanlara/ limanlardan karayoluyla konteyner taşımacılığı yapan Ekonder ve davacı şirketin de aralarında bulunduğu teşebbüsler tarafından rekabeti kısıtlayıcı nitelikte fiyat ve müşteri paylaşımı anlaşması yapıldığının tespit edildiği, bu anlaşmanın kartel niteliğinde olduğu, karteğe üye olan tarafların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 11. İdare Mahkemesince, dava dosyası incelenmek suretiyle işin gereği görüldü.

Dava, davacı şirket tarafından, İzmir merkez ve çevre ilçelerinde yer alan limanlara/limanlardan konteyner taşımacılığı yapan şirketler ile birlikte fiyat tespiti yapmak ve müşteri paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlali nedeniyle şirket hakkında Rekabet Kanunu'nun 16. maddesinin 3. fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca 2019 yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirin takdiren oranından hesaplanan 241.007,25 TL idari para ceza uygulanmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 04.03.2021 tarih ve 21-11/155-64 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasında; *"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu haller, özellikle şunlardır:*

T.C.
ANKARA
11. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2510

KARAR NO : 2022/1698

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına, 16. maddesinin üçüncü fıkrasında; "Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir." kuralına, anılan maddenin beşinci fıkrasında; "Kurul, üçüncü fıkraya göre idarî para cezasına karar verirken, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekrerrüü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alır." kuralına, "Kurul'un görev ve yetkileri" başlıklı 27. maddesinde de; "f) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak tebliğler çıkarmak ve gerekli düzenlemeleri yapmak" kuralına yer verilmiştir.

15.02.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, kartelin, fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket konularında, rakipler arasında gerçekleşen, rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve/veya uyumlu eylemleri ifade ettiği belirtilmiş, "Para cezasının belirlenmesine ilişkin ilkeler" başlıklı 4. maddesinin ikinci fıkrasında, Bu Yönetmelik hükümleri gereğince belirlenecek para cezası miktarı, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onunu aşamayacağı, "Temel para cezaları" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında; "Temel para cezası hesaplanırken, Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile

T.C.
ANKARA
11. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2510

KARAR NO : 2022/1698

teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihaî karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihaî karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin; a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü, b) Diğer ihlaller için, binde beşi ile yüzde üçü arasında bir oran esas alınır. (2) Birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususlar dikkate alınır." düzenlemeleri yer almıştır.

4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği öngörülmüş; beşinci fıkrasında ise, üçüncü fıkraya göre idarî para cezasına karar verirken, 30.03.2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alacağı kurala bağlanmıştır.

Bu yasal düzenleme karşısında; Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu tespit edilenlere, Yönetmelikte belirlenen miktardan aşağı olmamak ve ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, kastın varlığı, kusurun ve zararın ağırlığı, eylemde bulunan teşebbüslerin pazar içindeki konumları gibi unsurlar da dikkate alınmak suretiyle, nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden para cezası verilmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde, ihlali gerçekleştiren teşebbüsün yıllık gayri safi geliri üzerinden idarî para cezası verileceği belirtilmekte olup, bu hususta yurt içi/yurt dışı gelir ya da ilgili ürün pazarından elde edilen gelir bakımından bir ayrıma gidilmediği, gayri safi gelir kavramı ile cezanın tespitinde teşebbüsün ekonomik gücünün esas alınmasının amaçlandığı görülmektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Delillerin Toplanması ve Tarafların Bilgilendirilmesi" başlıklı 44. maddesinde: *"Kurul adına hareket eden ve Kurul tarafından belirlenip, görevlendirilen raportörlerden oluşan bir heyet, soruşturma safhasında bu Kanunun 14 üncü maddesinde düzenlenen bilgi isteme ve 15 inci maddesinde düzenlenen yerinde inceleme yetkilerini kullanabilir. Belirlenen bu süre içinde lüzum gördükleri evrakın gönderilmesini ve her türlü bilginin verilmesini taraflardan ve ilgili diğer yerlerden isteyebilir. Kurulun soruşturma safhasında, bu Kanunu ihlal ettiği iddia edilen kişi veya kişiler, kararı etkileyebilecek her türlü bilgi ve delili her zaman Kurula sunabilirler. Haklarında soruşturmaya başlandığı bildirilen taraflar sözlü savunma hakkını kullanma taleplerine kadar Kurum bünyesinde kendileri ile ilgili düzenlenmiş her türlü evrakın ve mümkünse elde edilmiş olan her türlü delilin bir nüshasının kendilerine verilmesini isteyebilir. Kurul, tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararlarına dayanak yapamaz."* kuralı yer almaktadır.

Anılan maddede, Kurulun görevlendirdiği raportörlerin bilgi isteme ve yerinde inceleme yetkilerine sahip olduğu, bununla birlikte haklarında işlem yürütülen kişilerin kararı etkileyebilecek her türlü bilgi, belge ve delili her zaman kurula sunabileceği, kendileri hakkındaki her türlü evrakın ve mümkünse delilin bir nüshasını isteyebileceği, Kurulun tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararına dayanak yapamayacağı ifade edilmiştir.

T.C.
ANKARA
11. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2510

KARAR NO : 2022/1698

Dava dosyasının incelenmesinden; İzmir merkez ve çevre ilçelerinde yer alan limanlara/limanlardan kara yoluyla konteyner taşımacılığı yapan teşebbüslerin fiyat tespiti yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmedikleri ile ilgili olarak Rekabet Kurulunun 15.11.2018 tarihli ve 18-43/686-M sayılı kararıyla anılan Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ön araştırma yapılmasına karar verildiği, yapılan inceleme sonucunda düzenlenen Ön Araştırma Raporu'nun, Kurulun 27.12.2018 tarihli toplantısında görüşüldüğü, rekabetin ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca 24.07.2019 tarih ve 19-26/400-M sayılı işlemiyle teşebbüslere soruşturma açılmasına ve açılan bu soruşturmanın Kurulun 19.09.2018 tarihli ve 18-33/549-M sayılı ve 27.12.2018 tarihli 18-49/764-M sayılı Kurul kararıyla başlatılan soruşturmalar ile birleştirilerek yürütülmesine karar verildiği, Ekonder'den bilgi ve belge talebinde bulunduğu, bazı firmalara gidilerek yerinde incelemeler yapıldığı, davacıya soruşturma bildirim ve yazılı savunma talebinin gönderildiği, soruşturma sonucunda 19.09.2019 tarih ve 2018-4-036/SR sayılı Soruşturma Raporu'nun düzenlendiği, söz konusu rapora istinaden davacı şirketin fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle Rekabet Kanunu'nun 16. maddesinin 3. fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğ'in 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca 2019 yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirinin taktiren oranından hesaplanan 241.007,25 TL idari para ceza uygulanmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 04.03.2021 tarih ve 21-11/155-64 sayılı kararının tesis edildiği, söz konusu kararın Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanlığı işlemiyle davacı şirkete bildirilmesi üzerine, bu kararın iptali bakımında olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davalı idarece soruşturma sırasında davacı şirkete yönelik tespiti yapılan hususlardan; Tespit 2'de; *"yer verilen e-posta silsilesinin başında teşebbüsler tarafından kurulması planlanan bir Lojistik derneğinden bahsedilmektedir. Dernek avukatı (...) henüz kurulma aşamasında olan EKONDER'in amaçlarının belirlenmesi noktasında görüş talep etmekte ve ilgili e-postaya cevaben ÖZTÜRK KIRŞEHİR tarafından gönderilen e-postada kurulacak olan derneğin amaçları arasında TAŞIMA ÜCRETLERİNİN yurt ve bölge düzeyinde MÜŞTEREKEN tespit ve KONTROLÜNÜN gerçekleştirilebilmesi"* maddesinin eklenmesi önerilmektedir. Bu doğrultuda idari birimlerle iletişime geçilmesi ve gereken düzenlemelerin yapılması için aksiyon alınacağı ifade edilmektedir. Tespite konu yazışmanın 29.07-02.08.2016 tarihleri arasında, EKONDER'in kurulmasından önce gerçekleştirildiği görülmektedir. Yazışma kapsamında, ÖZTÜRK KIRŞEHİR tarafından rakipler arasında fiyat tespit edilmesi hususunun derneğin amaçları arasında ver alması teklif edilmektedir. Ayrıca, söz konusu fiyat tespitinin yurt ve bölge düzeyinde yapılması önerilmektedir. Söz konusu ifadeler, fiyat anlaşmasının Dernek bünyesinde sınırlı kalmayarak daha geniş ölçekte uygulanması yönündeki teşebbüs iradesine işaret etmektedir." Tespit 3'de; *"Bu başlık altında yer verilen belge içeriğinden 23.08.2016'da ikinci bir toplantı gerçekleştirildiği, yapılan toplantıda maliyetlerin, sefer listesinin ve teşebbüslerin iletişim bilgilerinin belirlenmesine ilişkin çalışma yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, GÜNAYDIN tarafından teşebbüslerin iletişim ve seferlerine ilişkin bilgileri tamamlamaları talep edilmektedir."* Tespit 4'de; *"YESNAK tarafından gönderilen e-posta yer almakta olup "taban fiyat belirleme konusunda 16.08.2016 akşamı" bir toplantı gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Fiyat listesine ekleme yapmak isteyenlerin öncelikle PANTRANS ve YESNAK ile iletişime geçmeleri gerektiği belirtilmektedir."* Tespit 5'de; *"03.09.2016 tarihinden önce GÜNAYDIN binasında teşebbüslerin katıldığı bir toplantı gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Bu toplantıda alınan kararlara binaen teşebbüslerin maliyet ve sefer sayılarına*

T.C.
ANKARA
11. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2510

KARAR NO : 2022/1698

ilişkin bilgilerini göndermeleri talep edilmektedir. GÜNAYDIN tarafından teşebbüslerden talep edilen tablolarda teşebbüslerin fiyat bilgilerinin yanı sıra tüm araçlarının aynı güzergâhta bir ay içerisinde kaç sefer yaptığının bildirilmesi istenmektedir. ADAD tarafından bu e-postaya gönderilen cevapta ADAD'ın maliyetlerine ilişkin GÜNAYDIN'a bilgi verildiği görülmektedir." Tespit 6'da; "GÜNAYDIN tarafından teşebbüslere gönderilen e-posta ve ekinde "09.10.2017 Tarihinde Günaydın Grup binasında yapılan toplantı neticesinde oluşturulan" İzmir Nakliyeciler Birliği fiyat listesi yer almaktadır." Tespit 8'de; "GÜNAYDIN tarafından yapılan maliyet hesaplaması teşebbüslerle paylaşılmaktadır. Teşebbüslerin 09.10.2017'de bir araya gelerek maliyetleri hakkında mutabakata vardıkları anlaşılmaktadır." Tespit 10'da; "YAPAROĞLU tarafından SERHAT LOJİSTİK"'e gönderilen "KONDER / TALEP" konulu e-postada yayımlanan fiyat Listesine ilişkin olarak çeşitli revizyonların yapılması talep edilmektedir. Belgede, boş konteynerlere ilişkin alım farkının, Tire için yapılan kilometre hesabının, Ödemiş ve Çiğli/ Aliğa — Aliğa güzergahları için tespit edilen fiyatların revize edilmesinin talep edildiği görülmektedir. Ayrıca, Ödemiş, Tire ve Çiğli için belirlenen fiyatlara e-posta içerisinde yer verilmiştir. Bunun yanı sıra, Ahmetli, Aksaray, Akşehir, Armutlu, Çan, Çeşme, Dalaman, Eğirdir, Elmalı, Fethiye, Gebze, Gemlik, Gölarmara, Gördes, Kayseri, Kırkağaç, Konya, Köşk, Kuyucak, Lapseki, Milas, Mustafa Kemal Paşa, Sarayköy, Sarıgöl, Sasalı, Seferihisar, Sivrihisar, Sultandağı gibi il ve ilçelerin listeye eklenmesi talep edilen hususlar arasında sayılmaktadır." Tespit 11'de; "ÖZTÜRK KİRŞEHİR tarafından teşebbüslere gönderilen 16.10.2017 tarihli e-postada Aliğa Kemalpaşa Aliğa güzergâhında fiyat düzenlemesi yapıldığı belirtilmektedir. Fiyat Listesinin İZMİR BİRLİK. KARARI başlığı ile gönderildiği görülmektedir. Dolayısıyla, söz konusu fiyatların Derneğin kurulmasından önce belirlendiği anlaşılmaktadır. Keza, Derneğin kurulmasından sonraki dönemde oluşturulan fiyat listesinin EKONDER başlığı altında paylaşıldığı tespit edilmiş olup; ilgili teşebbüslerin fiyat anlaşmasına taraf olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, e-posta grubunda yer alan VİYA, ÖZTÜRK KİRŞEHİR, FUAT TAŞIMACILJK GÜRİŞ, GÜNAYDIN, PANTRANS, ARMA, YAPAROĞLU, YILMAZLAR PETROL, BORKONT, SERHAT LOJİSTİK, SEÇKİNLER LOJİSTİK, YANARDAĞ unvanlı 13 teşebbüsün İzmir'de karayolu konteyner taşımacılığı faaliyeti gösteren teşebbüsler tarafından oluşturuları karteğe taraf olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini amaç bakımından ihlal ettiği değerlendirilmektedir." Tespit 13'de; "18.10.2017 tarihli e-postada toplantılar sonucu kararlaştırılan "EKONDER TAVSİYE EDİLEN NAVLUN FİYATLARI 2017.xls" başlıklı fiyat listesinin SERHAT LOJİSTİK tarafından teşebbüsler ile paylaşıldığı görülmektedir." Tespit 17'de; "19.10.2017 tarihinde ÖZTÜRK KİRŞEHİR tarafından teşebbüslere gönderilen e-posta ile oluşturulan fiyat listesinde Aliğa-Kemalpaşa-Aliğa güzergâhında fiyat düzenlemesi yapıldığı belirtilerek güncel listesinin paylaşıldığı görülmektedir. E-posta grubunda yer alan teşebbüsler, kendilerine gönderilen listeyi reddetmemiştir." Tespit 18'de; "ÖZTÜRK KİRŞEHİR tarafından 19.10.2017 ve 12.12.2017 tarihlerinde teşebbüslere gönderilen e-postalar ile fiyat listesinde çeşitli düzenlemeler yapıldığı görülmektedir. E-posta grubunda yer alan teşebbüsler, kendilerine gönderilen listeyi reddetmemiştir." Tespit 20'de; "20.10.2017 tarihli, ADAD tarafından teşebbüslere gönderilen e-postada birlik çalışmalarının kutlandığı, birlik fiyatlarının ADAD antetiyle müşterilere gönderilmesi konusunda görüş istendiği, harcırah seferlerini ve firma/nakliyecisi arasındaki sözleşme metinlerini sabitleme yönünde teklif sunulduğu görülmektedir. E-posta grubunda yer alan teşebbüsler, kendilerine gönderilen e-postayı reddetmemiştir." Tespit 34'de; "12.12.2017 tarihinde ÖZTÜRK KİRŞEHİR tarafından teşebbüslere gönderilen e-posta ile oluşturulan fiyat listesine yönelik güzergâh ve boş aktarmaya ilişkin değişiklik yapıldığı bilgisinin paylaşıldığı görülmektedir." Tespit 35'de; "ÖZAYTEKİN tarafından iletilen ve ÖZTÜRK NAKLİYAT'ca teşebbüslere gönderilen 19.12.2017 tarihli e-postada, oluşturulan fiyat listesine yönelik güzergâh ve boş aktarmaya ilişkin değişiklik yapıldığı bilgisinin paylaşıldığı görülmektedir."

T.C.
ANKARA
11. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2510

KARAR NO : 2022/1698

Tespit 44'de; "ARKAS LOJİSTİK yetkilileri arasında yapılan yazışma görülmektedir. Söz konusu yazışmanın içeriğine bakıldığında, Dernek bünvesinde fiyat anlaşması yapan teşebbüslerin müşteri konumundaki ARKAS LOJİSTİK üzerinde baskı kurmak suretiyle liste fiyatları üzerinden taşıma yaptırmaya ve Dernek üyelerine bu fiyatlar üzerinden %5 komisyon ödemeye çalıştıkları, ARKAS LOJİSTİK'in bu talebi reddettiği, Dernek üyesi PANTRANS, YAPAROĞLU, İZGİ, YILMAZ KARDEŞLER ve YILMAZLAR PETROL gibi teşebbüslerin ARKAS LOJİSTİK'in liste fiyatları üzerinden çalışmayı reddetmesi üzerine sözleşmelerinin iptalini talep ettikleri, bu gibi yaptırımlar ile müşterileri konumunda bulunan ARKAS LOJİSTİK'e liste fiyatlarını uygulamayı amaçladıkları, ARKAS LOJİSTİK'in ise söz konusu teşebbüslerle anlaşmaya yanaşmayarak kartel tarafı teşebbüsler yerine alternatif kanallardan araç tedarik etmeye çalıştığı görülmektedir." Tespit 71'de; "YAPAROĞLU ile teşebbüsün müşterisi olan" (...) arasında gerçekleşmektedir. YAPAROĞLU tarafından verilen fiyatların EKONDER fiyat listesinden farklılaşması karşısında (...) tarafından tepki gösterildiği ve YAPAROĞLU'nun bireysel fiyat politikası uygulamaya başlamasının sorgulandığı anlaşılmaktadır. YAPAROĞLU tarafından ise artan fiyatların maliyetlerle açıklandığı, bireysel fiyat politikası uygulamalarının normal olduğunun ve birliğin fiyatının tavsiye niteliğinde olduğunun belirtildiği görülmüştür." gibi tespitlere yer verildiği anlaşılmıştır.

Bu haliyle, soruşturma sürecinde davacı şirkete yönelik tespiti yapılan hususların bir arada değerlendirilmesinden, davacı şirkete yönelik tespit içeriklerinde, Ege Konteyner Nakliyecileri Derneğinin (Ekonder) kuruluşundan önce Ege bölgesine yönelik fiyat tespiti yapılması amacıyla birtakım hazırlıkların yapıldığı, bu nedenle ilgili teşebbüslerin iletişim, sefer bilgileri ve maliyetlerine yönelik bilgilerin temini yoluna gidildiği, sonrasında taban fiyat belirleme konusunda farklı tarihlerde toplantıların gerçekleştirildiği ve taban fiyatın tespiti için mail gönderiminde bulunduğu ve gönderime dahil olan (davacı şirketin de bulunduğu) teşebbüslerin kendi fiyat öngörülerini ve maliyetlerini belirleyerek bildirmelerinin istendiği, sonrasında tekrar gerçekleştirilen bir toplantı üzerine bu toplantılarda alınan kararlara istinaden teşebbüslerin maliyet ve sefer sayılarına ilişkin bilgilerin gönderilmesinin istendiği, yine fiyat listelerine yönelik çeşitli tarihlerde e-mail gönderimlerinin bulunduğu, anılan yazışmalara cevap verilmediği savunmasına itibar edilmeyerek rekabeti kısıtlayıcı anlaşmanın ve/veya uyumlu eylem birlikteliğinin bulunduğu ve davacı şirketin de bu birlikteliğin içerisinde yer aldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, soruşturma kapsamında davalı idarece etkin ve yeterli düzeyde incelemenin gerçekleştirildiği, elde edilen bilgi, belge ve deliller ışığında tablolara yer verilerek teşebbüsler arasındaki uyumlu eylem birlikteliğinin tüm boyutlarıyla ortaya konulduğu, hal böyle olunca, İzmir merkez ve çevre ilçelerinde yer alan limanlara/limanlardan karayoluyla konteyner taşımacılığı yapan davacı şirketin, fiyat ve müşteri paylaşımı yapılan anlaşmanın bir tarafı olduğu ve söz konusu anlaşmanın da kartel niteliğinde olduğu kanaatine varıldığından, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesinin ihlali nedeniyle Rekabet Kanunu'nun 16. maddesinin 3. fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca ceza verilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacı şirkete uygulanan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirinin taktiren oranından hesaplanan 241.007,25-TL idari para cezasının miktarına yönelik olarak yapılan incelemede;

5520 sayılı Kanun'un "Beyan Esası" başlıklı 24. maddesinde;"(5) Beyanname, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ayın birinci gününden yirmibeşinci günü akşamına kadar, tarhiyatın muhatabının Türkiye'yi terk etmesi halinde ise ülkeyi terk etmesinden önceki onbeş gün içinde verilir." hükmüne, Kurumlar vergisi ve geçici vergi oranı başlıklı 32. maddesinde;"

T.C.
ANKARA
11. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2510

KARAR NO : 2022/1698

*Kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden % 20 oranında alınır. (2) Kurumlar vergisi mükelleflerince, (dar mükellefiyete tâbi kurumlarda ticarî ve ziraî kazançlarla sınırlı olarak) câri vergilendirme döneminin kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere **Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre** ve câri dönemin kurumlar vergisi oranında geçici vergi ödenir. Tam mükellef kurumlar için geçerli olan esaslar, dar mükellef kurumlara da aynen uygulanır" hükmüne yer verilmiştir.*

Öte yandan; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici vergi başlıklı Mükerrer 120. maddesinde – (Değişik: 22/7/1998-4369/52 md.)(2); *"Ticari kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabı cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, bu Kanunun ticari veya mesleki kazancın tespitine ilişkin hükümlerine göre (indirim ve istisnalar ile Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri de dikkate alınarak) belirlenen ilgili hesap döneminin altışar aylık kazançları (42 nci madde kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar hariç) üzerinden, 103 üncü maddede yer alan tarifenin ilk gelir dilimine uygulanan oranda geçici vergi öderler. Geçici vergi matrahının hesaplanmasında dönem sonu mal mevcutları, kayıtlar üzerinden tespit edilebilir. (Mülga son cümle: 9/4/2003-4842/37 md.) (Ek fıkra : 11/8/1999-4444/2 md.) Cumhurbaşkanı geçici vergi dönemlerini üç aya indirmeye, geçici verginin beyan süresini **üç aylık dönemi izleyen ikinci ayın ondördüncü, ödeme süresini ise onyedinci günü akşamı olarak belirlemeye yetkilidir"** hükmüne yer verilmiştir.*

Bakılan davada; davacıya idari para cezası uygulanırken 2019 yılı yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi ekinde yer alan Gelir Tablosundaki Net Satışlar tutarı olan TL tutarının alınarak 241.007,25 TL idari para cezası uygulandığı, Mahkememizce, davacının 2019 ve 2020 yılı yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi ile 2019 ve 2020 yılı 4. Geçici vergi beyannamesinin Bornova Vergi Dairesi Müdürlüğü'nden talep edildiği, davacı şirketin 2020 yılı 4. Geçici Vergi Beyannamesi ile 2020 yılı yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesinde Net Satışlar tutarının TL olduğunun tespit edildiği görülmektedir.

Olayda öncelikle tespit edilmesi gereken husus 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 3. fıkrasında yer alan; **"nihai karardan bir önceki mali yılsonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karara en yakın mali yılsonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin..."** ifadesinden hareketle kurul karar tarihi olan 04.03.2021 tarihinden bir önceki mali yıl sonunda oluşan gayrisafi gelirin hesaplanmasının mümkün olup olmadığı hususudur.

Burada gayri safi gelirin ne olduğu noktasında bir duraksama bulunsa da; idarece gayri safi gelirin net satış tutarı olarak dikkate alındığı anlaşıldığından, burada gayri safi gelir olarak net satış tutarı olarak ele alınacaktır.

Bakılan davada; 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun birlikte değerlendirilmesinden, "2020" yılına ilişkin "4. Geçici Vergi Beyannamesinin" dönem sonu (31.12.2020) tarihini takip eden 2. ayın 14. gününün sonuna kadar verileceğinin anlaşıldığı, her ne kadar kurul kararının alındığı tarihte 2020 yılı kurumlar vergisi beyannamesi verilmemiş olsa da (5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre 2020 yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesi 25.04.2021 tarihinde verileceğinden), idari para cezasına dayanak olan kurul kararının 04.03.2021 tarihinde alındığı hususu ve ayrıca 2020 yılı 4. Geçici Vergi Beyannamesinin 14.02.2021 tarihine kadar verilmek zorunda olduğu ve davacı şirketin 4. Geçici Vergi Beyannamesini 11.02.2021 tarih ve 17:53:49 saatinde Gelir İdaresi Başkanlığı'na verdiği hususu dikkate alındığında kurul karar tarihi olan 04.03.2021 tarihinde 2020 yılına ait gayrisafi gelirin hesaplanmasının mümkün olduğu anlaşılmaktadır.

T.C.
ANKARA
11. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2510

KARAR NO : 2022/1698

Burada dikkat edilmesi gereken husus, 2020 yılı 4. Geçici Vergi Beyannamesinde yer ve yukarıda tespitlerine yer verilen Net Satışlar tutarı (*idarece gayri safi gelirin net satış tutarı olarak ele alındığı gözetilerek*) ile 2020 yılı yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesinde yer alan Net Satışlar tutarının aynı olduğu ve dönem sonu işlemlerinden etkilenmediği hususudur.

Uyuşmazlıkta, davacı şirkete davalı idarece 2019 yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesinde yer alan net satışlar tutarının, dikkate alınmak suretiyle hesaplanan ceza tutarı uygulanmış ise de; esasen karar verildiği tarihte mevcut bulunan 2020 yılı 4. Geçici Vergi Beyannamesinde yer alan Net Satışlar tutarının dikkate alınmak suretiyle hesaplanan TL uygulanması gerekirken 2019 yılına göre uygulanması mevzuata aykırı bulunmaktadır.

Ancak, bilindiği üzere mahkemeler, dava konusu edilen işlemlerin dava konusu edilmemesi halinde ortaya çıkacak hukuki durumdan daha aleyhe sonuç doğuracak şekilde hüküm kuramazlar. Diğer bir ifadeyle davacının dava açmakla içinde bulunduğu hukuki durumunun ağırlaşması ihtimali kabul edilmemektedir.

Aleyhe hüküm verme yasağı olarak adlandırılan ve yerleşik yargı kararlarında da yer bulan bu kuralın, ilgililerin ihlal edildiğini düşündükleri haklarını korumak amacıyla herhangi bir endişe taşımaksızın dava açabilmelerini sağlamaya yönelik bir uygulama niteliği taşıdığından, Anayasanın 36. maddesinde ifade edilen hak arama hürriyetini temin eden bir yönü de bulunmaktadır.

Bu sebeple her ne kadar davalı idarece idari para cezası yanlış hesaplanmış ve davacı şirkete aleyhe olacak şekilde daha fazla idari para cezası uygulanması gerekmekte ise de; yukarıda yer verilen açıklamalar ve hak arama özgürlüğü sebebiyle aleyhe hüküm verme yasağı kapsamında işlemin bu şekilde iptaline karar verilemeyeceği anlaşıldığından, tüm bu sebeplerle davanın reddi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, **davanın REDDİNE**, aşağıda dökümü yapılan 200,10 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, A.A.Ü.T uyarınca belirlenen 2.550,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta giderinin kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 (otuz) gün** içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 05/07/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
SERPİL GENÇBAY
38343

Üye
ABDULLAH YILDIZ
216799

Üye
SAFA BAYIK
251544

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı	:	59,30 TL
Karar Harcı	:	59,30 TL
Vekalet Harcı	:	8,50 TL
Posta Gideri	:	73,00 TL
TOPLAM		: 200,10 TL